

Besluitformulier

Team Economie, afdeling REO

Zaaknummer : 3814352 Datum : 5 maart 2026	Opsteller : J. van Veen en E. Postma
Onderwerp: MKB-Deal Circulaire Houtketen	
Besluit: <ol style="list-style-type: none">1. Kennis te nemen van het bijgevoegde projectplan en de begroting van de “MKB-deal Circulaire Houtketen”, gericht op samenwerking tussen de dealpartners Gemeente Alphen aan den Rijn, gemeente Gouda, de Nationale Branchevereniging voor de Timmerindustrie (NBVT), Stichting Economic Development Board Alphen a/d Rijn (EDBA), Green Change, Sloopcheck en Provincie Zuid-Holland, met als doel om gezamenlijk circulariteit in de maakindustrie en bouw – via het hoogwaardig hergebruik van hout – in de regio te stimuleren.2. Ten behoeve van de uitvoering van dit project de bijgevoegde bestuurlijke overeenkomst (MKB-deal Circulaire Houtketen) aan te gaan met de provincie Zuid-Holland en de genoemde dealpartners.3. Wethouder G.P. van As te mandateren om de MKB-deal ‘Circulaire Houtketen’ namens de gemeente Alphen aan den Rijn te ondertekenen.	

Publiekssamenvatting

Provincie Zuid-Holland kan MKB-deals met regio's in de provincie sluiten en subsidie beschikbaar stellen voor plannen die het MKB toekomstbestendig maken. Gemeenten Alphen aan den Rijn en Gouda zijn voornemens om in samenwerking met de Nationale Branchevereniging voor de Timmerindustrie (NBVT), Stichting Economic Development Board Alphen a/d Rijn (EDBA), Green Change en Sloopcheck een MKB-deal met de provincie te sluiten rondom het thema ‘Circulaire Houtketen’ voor de periode april 2026-april 2028.

De MKB-Deal Circulaire Houtketen ondersteunt mkb-bedrijven – zoals aannemers, slopers, timmerfabrieken en verwerkers – om hun rol in de circulaire keten te versterken.

Ook in onze gemeente zijn deze bedrijven aanwezig en is dit een waardevol samenwerkingsproject wat hen helpt bij circulair ondernemen.

Met het voorliggende besluit kan gemeente Alphen aan den Rijn de MKB-deal ondertekenen en kan gemeente Gouda als penvoerder de subsidieaanvraag namens de betreffende partners bij Provincie Zuid-Holland indienen. Na toekenning kan de uitvoering van het samenwerkingsproject starten.

Inleiding

De gemeenten Alphen aan den Rijn en Gouda, de Nationale Branchevereniging voor de Timmerindustrie (NBVT) en Stichting Economic Development Board Alphen a/d Rijn (EDBA), Green Change en Sloopcheck hebben het voornemen om een “MKB-deal” te sluiten met de provincie Zuid-Holland met als titel ‘Circulaire Houtketen’ voor de periode april 2026 t/m april 2028.

Met deze MKB-Deal stimuleren deze partijen de verdere ontwikkeling van het oogsten van hout in slooprojecten en het toepassen van hergebruikt hout in bouwprojecten. De MKB-Deal Circulaire Houtketen ondersteunt mkb-bedrijven – zoals aannemers, slopers, timmerfabrieken en verwerkers – om hun rol in de circulaire keten te versterken. Ook in onze gemeente zijn deze bedrijven aanwezig en is dit een waardevol samenwerkingsproject dat hen helpt bij circulair ondernemen.

Een MKB-deal bevat gezamenlijke afspraken tussen provincie, gemeenten en ondernemersorganisaties over het ondersteunen van het regionale MKB met concrete plannen. Na gezamenlijke ondertekening van de MKB-deal stelt de provincie Zuid-Holland vervolgens financiering (subsidie) beschikbaar voor de uitvoering van deze plannen. Hiervoor wordt na de ondertekening van de MKB-deal een formele subsidieaanvraag ingediend. Dit zal worden gedaan door gemeente Gouda, als penvoerder namens de betrokken partners. Na toekenning van de subsidie kan de uitvoering van het samenwerkingsproject starten.

Aanleiding

In Nederland komt jaarlijks 2,5 keer meer afvalhout vrij dan er hout uit bossen wordt geproduceerd, waarvan een aanzienlijk deel (met name A- en B-hout), geschikt is voor hoogwaardig hergebruik. Meer dan 80% van het vrijkomende sloophout wordt verbrand. Tegelijkertijd is op landelijke schaal circa 100.000 ton per jaar geschikt voor hoogwaardig hergebruik. Deze reststroom benutten biedt een grote kans om CO₂-uitstoot te reduceren, werkgelegenheid te creëren en de transitie naar een circulaire bouweconomie te versnellen.

Tevens blijkt uit eerdere ervaringen dat kwaliteitsborging en een aantrekkelijk waardemodel nog obstakels zijn voor opschaling van het hergebruik van hout in bouwprojecten. Op dit moment is kwaliteitsborging nog niet overal gewaarborgd en is toepassing van hergebruikt hout soms duurder dan virgin (nieuw) hout. Daarom starten de dealpartners binnen deze MKB-deal niet alleen pilotprojecten, maar zoeken de dealpartners ook naar kansen en aandachtspunten voor opschaling en kwaliteitsborging.

Ontwikkeling van een circulaire houtketen

De dealpartners gaan gezamenlijk op zoek naar samenwerkingspartners. Het bestaande regionale samenwerkingsnetwerk wordt uitgebreid met onder andere lokale mkb bedrijven, woningcorporaties en ondernemersplatforms en organisaties die de kwartiermakers Green Change en Sloopcheck al kennen. Met de geïnteresseerde partijen wordt ingezet op een structurele samenwerking in een circulaire houtketen. Met dit netwerk van partijen gaan de dealpartners aan de slag met het stellen van gezamenlijke doelstellingen en het coördineren van activiteiten.

Begeleiding pilotprojecten

Tijdens de looptijd van deze MKB-Deal dragen de dealpartners diverse pilots aan, waarin hout wordt geoogst en opnieuw toegepast. De kwartiermakers Green Change en Sloopcheck zoeken hiervoor naar kansrijke projecten. Ook begeleiden de kwartiermakers de deelnemende partijen, zowel mkb als opdrachtgever, bij concrete stappen in circulariteit. Als gemeente Alphen aan den Rijn kunnen we hier ook concrete projecten voor aandragen.

Verkenningen voor opschaling & communicatie

Om de kansen en obstakels voor hergebruik van hout goed in kaart te krijgen, monitoren alle ketenpartners continu hun ureninzet per stap in de keten. Daarnaast onderzoeken de dealpartners gezamenlijk de kansen voor een keurmerk en worden behoeften van de diverse ketenpartners in de projecten gezamenlijk bepaald. Deze geleerde lessen worden breder gedeeld.

Onderdeel van samenwerking binnen Groene Hart Circulair

Deze MKB-Deal is mede ontstaan door de samenwerking binnen Platform Groene Hart Circulair. In dit verband werken gemeenten, bedrijfsleven en andere organisaties intensief samen om stappen te maken binnen de circulaire economie.

Nagestreefde resultaten

Doel van de MKB-Deal Circulaire Houtketen is om een bijdrage te leveren om hoogwaardig hergebruik van hout in 2030 de norm te maken. De MKB-Deal zet daarom in op:

- Het opzetten van een centrale ketenregie van minimaal 15 ketenpartners om samenwerking tussen partijen in de houtketen te stimuleren;
- In totaal 8 sloop- en 4 bouwprojecten uit te voeren waarin circulair wordt aanbesteed;
- Inzicht krijgen in factoren die nodig zijn voor opschaling van hergebruik van hout;
- Circa 80 m³ hout hergebruiken, goed voor een besparing van circa 80 ton CO₂;
- Aansluiting en uitbreiding bestaande kennisontwikkeling en -deling voor circulair bouwen met hergebruikt hout.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Met de activiteiten vanuit de MKB-deal 'Circulaire Houtketen' wordt een impuls gegeven aan circulariteit in de maakindustrie en in het bijzonder aan de bouw- en houtketen in onze regio. Dit draagt bij aan een toekomstbestendige maakindustrie en versterkt de lokale en regionale economische ontwikkeling.

Kader

- Economische Agenda 2021-2025, pijler Duurzaam ondernemen
- Ruimtelijk Economische Koers van Alphen aan den Rijn naar 2040
- Actieplan Groene Hart Circulair 2024 - 2025
- Duurzaamheidsprogramma 2021 -2030
- Omgevingsvisie gemeente Alphen aan den Rijn

Argumenten

1. De urgentie is groot. Eind 2021 is de provincie Zuid-Holland een onderzoek gestart naar de onbenutte potentie van afvalhout en in het bijzonder hout dat vrijkomt uit sloopprojecten. De conclusies zijn duidelijk, de urgentie is groot. Er komt veel afvalhout vrij uit Nederland: 2.5x meer dan uit onze bossen. Het overgrote deel daarvan wordt verbrand: ruim 80%. Van het hout dat verbrand wordt, is een zeer significant deel geschikt voor hergebruik: alleen al uit sloopprojecten bijna 100.000 ton per jaar. Deze MKB-deal draagt concreet bij aan vermindering hiervan.
2. De activiteiten vanuit de MKB-deal sluiten aan bij de behoefte vanuit het bedrijfsleven in de sectoren bouw en maakindustrie én het economische beleid van de gemeente Alphen aan

den Rijn. Duurzaam en circulair ondernemen stimuleren is één van de belangrijke pijlers in de Economische Agenda en de RE koers van Alphen aan den Rijn naar 2040. Daarbij zijnde bouw en maakindustrie belangrijke economische sectoren in onze gemeente. Ook de EDBA ondersteunt dit initiatief als dealpartner en is akkoord.

3. Met deze MKB-deal wordt concreet invulling gegeven aan regionale economische samenwerking in het Groene Hart zoals afgesproken in het Actieprogramma Groene Hart Circulair waar gemeente Alphen aan den Rijn ook partner in is.
4. Na ondertekening van de MKB-deal door alle partijen, kan als vervolgstap de subsidieaanvraag worden ingediend. Daarmee komt na toekenning financiering (ca. € 124.562,50) vanuit de provincie Zuid-Holland beschikbaar voor de uitvoering van het bijgevoegde projectplan. Alle dealpartners stellen cofinanciering beschikbaar in de vorm van ureninzet. In de begroting is uitgegaan van een ureninzet in de uitvoering van in totaal 280 uur voor gemeente Alphen aan den Rijn in de periode april 2026– april 2028. Deze capaciteit is in de organisatie beschikbaar. Daarmee kunnen we met een relatief beperkte inspanning een groter project doen in de regio gericht op het bevorderen van de circulaire economie in ons bedrijfsleven (multiplier effect).
Vanuit Groene Hart Circulair – financieel ondergebracht bij gemeente Gouda – wordt een cash bijdrage van € 10.000 gedaan.
5. De subsidieaanvraag dient gedaan te worden door één gemeente namens het geheel. In afstemming met gemeente Alphen aan den Rijn zal gemeente Gouda daarvoor de rol van penvoerder en kasgemeente vervullen. Daarmee kan Alphen aan den Rijn zich primair richten op de inhoud van het project.

Duurzaamheid

Het activiteitenprogramma draagt bij aan de transitie naar de circulaire economie. En zorgt voor toekomstbestendigheid van de bouw- en maakindustrie in onze gemeente en regio. Dit samenwerkingsproject sluit naadloos aan op ons duurzaamheids- en economisch beleid.

Participatie

Dit voorstel is in samenwerking met de gemeente Gouda, de Nationale Branchevereniging voor de Timmerindustrie (NBVT), Stichting Economic Development Board Alphen a/d Rijn (EDBA), Green Change en Sloopcheck tot stand gekomen. De partners steunen dit voorstel en stellen allen uren beschikbaar als cofinanciering voor de uitvoering. Ook is dit plan afgestemd met provincie Zuid-Holland.

Financiële consequenties

Gemeente Alphen aan den Rijn levert haar bijdrage door ambtelijke inzet tijdens de looptijd van de MKB-Deal. Deze inzet van 280 uur gedurende de looptijd van 2 jaar is beschikbaar en wordt geleverd door team Economie en teams die met bouw- en slooprojecten bezig zijn. Na een positieve beoordeling financiert Provincie Zuid-Holland de MKB-Deal Circulaire Houtketen met een bedrag van € 124.562,50. Met dit budget kunnen de activiteiten genoemd in het projectplan worden uitgevoerd.

Realisatie

Na een positief besluit vanuit gemeente Alphen aan den Rijn en de andere dealpartners (*deze zijn inmiddels allen akkoord*) volgt ondertekening van de MKB-deal. Daarna zal gemeente Gouda als penvoerder namens de dealpartners de formele subsidieaanvraag indienen bij de provincie Zuid-Holland voor dit project.

Het besluit van de provincie Zuid-Holland over de toekenning van de subsidie volgt in Q2 2026.

Na een positief besluit kan de MKB-deal samen met de betrokken partijen worden uitgevoerd.

De uitvoering vindt plaats in de periode medio april 2026 – april 2028.

Bijlagen:

1. Projectplan MKB-Deal Circulaire MKB Houtketen;
2. Begroting MKB-Deal Circulaire Houtketen;
3. Bestuurlijke overeenkomst MKB-Deal Circulaire MKB Houtketen;
4. Tekenblad gemeente Alphen aan den Rijn MKB Deal Circulaire Houtketen.